

VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO KONSOCIAČNÍ
DEMOKRACII A JEJÍ ROZVOJ V MEZIVÁLEČNÉM
ČESKOSLOVENSKU

Philip J. Howe/Thomas A. Lorman/Daniel E. Miller

Autoři představují historickou aplikaci konsociační teorie demokracie na Rakouské císařství (1867-1914), první Československou republiku (1918-1938) a meziválečné Slovensko. Konsociační model poskytuje ve vládě hlas menšinám, čímž chrání jejich zájmy, a zároveň napomáhá zachování demokracie ve společnostech s hlubokými etnickými, náboženskými a jinými rozdíly. Autoři jsou toho názoru, že v rakouské části habsburské monarchie a v meziválečném Československu v různé míře platilo devět příznivých podmínek a čtyři charakteristiky konsociační demokracie. Ukazují, jak se v Rakouském císařství, i když nikdy nebylo demokracií, rozvinul konsocialismus díky tomu, že do určité míry zavedlo proporcionalitu, segmentální autonomii, menšinové anebo vzájemné veto a velké koalice. V meziválečném Československu neselhala demokracie proto, že při vytváření vlád, rozvíjení politických institucí a realizaci politiky uplatnilo všechny čtyři charakteristiky konsociační demokracie. Na Slovensku se výzkum soustředí na způsob, jakým vládní instituce, zejména žemské zastupitelstvo, podporovaly spolupráci mezi Slováky navzájem a mezi Slováky a ústředními orgány v Praze. Výzkum tak podrývá koncept centralismu a české nadvlády. Tato interpretace vývoje demokracie ve střední Evropě má vliv na posuzování současné politiky v regionu a na porozumění historickému vývoji konsociační demokracie vůbec.